

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217216642
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4217216642.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členiek senátu JUDr. Adriany Kálmánovej PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast.: Remedium Legal s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti povinnej: S. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. J. 1, o vymoženie pohľadávky vo výške 839,49 Eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 9Er/885/2017-17 zo dňa 9. augusta 2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd v konaní pokračuje s právnymi nástupcami povinnej: 1. X. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 2. D. S., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX a 3. F. H., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Odvolací súd povinným 1. až 3. voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriзнаva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. (EX 8182/17) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 243h ods. 1 prvá veta, § 44 ods. 2 prvá a druhá veta, § 44 ods. 3, § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 39, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Uviedol, že oprávnený sa zápisnicou spísanou u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. dňa 01.03.2017 domáhal vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky voči povinnej vo výške 839,49 Eur s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, sp. zn. SRSAspA 00955/15 zo dňa 20.06.2016. Ako prvé súd skúmal, či zmluva o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 18.03.2008, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, a dohoda o uznaní záväzku zo dňa 15.04.2013 majú spotrebiteľský charakter a či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa zákona č. 336/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, t. j. či je rozhodcovský rozsudok vykonateľný. Súd prvej inštancie mal za to, že zmluva o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 18.03.2008, ako aj dohoda o uznaní záväzku zo dňa 15.04.2013, založili záväzkovo - právny vzťah medzi oprávneným (resp. právnym predchodcom oprávneného), ktorý pri ich uzatváraní konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinnou, ktorá pri jej uzatváraní

nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Oprávnený teda pri uzavieraní predmetných zmlúv vystupoval ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potom nesporné, že záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinnou založený na základe vyššie uvedených zmlúv je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda je potrebné ho posudzovať v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie skúmal, či spotrebiteľské rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (viď. § 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy). Súd prvej inštancie zastal názor, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi (t. j. povinnej) je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie a to preukázateľne. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Z celkového formátu rozhodcovskej zmluvy (vo forme tlačiva), mal za to, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký veriteľ používal pri poskytovaní úverov fyzickým osobám. Uvedená rozhodcovská zmluva bola veriteľom vopred pripravená pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Rozhodcovská zmluva uzavretá medzi oprávneným a povinnou je typizovanou, štandardnou zmluvou, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah nemá možnosť meniť. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinná nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o pôžičke, dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ako ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že povinná (t. j. spotrebiteľ) v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stratila právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoE/26/2017 zo dňa 23.02.2017. Uviedol, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho, či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa zameral najmä na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvodom na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Uviedol, že sa podrobil všetkým legislatívnym zmenám a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinnou postupoval

prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Zastal názor, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje zdôvodnenie, prečo skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je „vo forme tlačiva“, je pre súd neprijateľná. Uviedol, že napriek tomu, že v čase podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebolo účinné ustanovenie § 3 ZSRK, táto je uzatvorená na samostatnom dokumente a je tak obsahovo, ako aj formálne oddelená od dohody o uznaní záväzku. Zvýraznil, že povinná rozhodcovskú zmluvu podpísala sama a dobrovoľne, pričom jej podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Listina s názvom rozhodcovská zmluva neobsahovala žiadne iné dojednania okrem rozhodcovskej zmluvy. To znamená, že spotrebiteľ ju mohol odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Poukázal na skutočnosť, že zmluva, na základe ktorej boli povinnej poskytnuté finančné prostriedky bola uzatvorená dňa 18.03.2008, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená dňa 15.04.2013, teda po viac ako piatich rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov. Dal do pozornosti, že povinná mala nielen možnosť predmetnú rozhodcovskú zmluvu nepodpísať, ale v zmysle bodu 3.3. rozhodcovskej zmluvy mohla od nej bez udania dôvodu odstúpiť. Povinná k podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebola žiadnym spôsobom nútená. Jej rozsah a text nie je ani tak rozsiahly, ani tak zložitý, aby jej obsahu nemohla porozumieť. Rozhodcovská zmluva je formulovaná alternatívne, teda dávala zmluvným stranám na výber, na ktorý rozhodcovský, resp. všeobecný súd sa v prípade sporu obráti. Možnosť výberu mal nielen dodávateľ, ale aj spotrebiteľ. Úvahu súdu prvej inštancie o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy v predloženej znení považoval za absurdnú. V súvislosti s úvahami súdu o tom, že rozhodcovská zmluva núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 ZSRK, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Uvedené len potvrdzuje, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zastal názor, že rozhodnutie exekučného súdu je arbitrárne bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia, nakoľko v predmetnom prípade bola rozhodcovská zmluva uzatvorená na samostatnom dokumente, vo veci rozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý splnil podmienky na udelenie licencie podľa ustanovení ZSRK. V predmetnom konaní oprávnený splnil všetky zákonné náležitosti a napriek tomu súd prvej inštancie hľadal dôvody na neudelenie poverenia na výkon exekúcie. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8CoE/39/2017 zo dňa 25. 08. 2017, Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 3 M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011 a iné. Uviedol, že má v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo, aby vecne príslušný (exekučný) súd priznal jeho nároku ochranu spôsobom a v rozsahu, aký ustanovuje zákon. Zastal názor, že namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu.

3. Povinná sa k odvolaniu oprávneného nevyjadřila.

4. Sudca súdu prvej inštancie predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

5. Odvolací súd po predložení spisu súdom prvej inštancie zistil, že povinná dňa 20.10.2020 zomrela a nechal do spisu pripojiť rozhodnutie z dedičského spisu po povinnej sp. zn. 5D/365/2020 z Okresného súdu Komárno.

6. Podľa § 63 ods. 1 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

7. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

8. Podľa § 65 odsek 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

9. Procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku sporovej strany, ktorú súd obligatórne z úradnej povinnosti skúma počas celého konania. Ak je stranou sporu fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity). Ak smrť fyzickej osoby nastane v priebehu sporového konania, do úvahy prichádzajú dve procesné eventuality. Tou prvou je zastavenie konania, druhou naopak pokračovanie v konaní. V prípade, že ide o tzv. majetkový spor súd obligatórne v konaní pokračuje s definovanými subjektmi, predovšetkým s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide.

10. Z uznesenia Okresného súdu Komárno č. k. 5D/365/2020, Dnot 267/2020 zo dňa 12.02.2021, právoplatným dňa 12.02.2021, odvolací súd zistil, že dedičmi po povinnej sú pozostalé deti X. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, D. S., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX a F. H., rod. H., nar.

XX.XX.XXXX, bytom N. XX, ktorí dedičstvo neodmietli a dňa 12.02.2021 súd podľa § 203 ods. 1 písm. c) Civilného mimosporového poriadku schválil dohodu o vyporiadaní dedičstva. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd musel vysporiadať so skutočnosťou, že pôvodný účastník exekučného konania stratil v priebehu odvolacieho konania procesnú subjektivitu a rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami povinnej, ktorými sú jej dedičia.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 01.03.2017, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, sp. zn. SRSAspA 00955/15 zo dňa 20.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.01.2017 a vykonateľnosť dňa 26.01.2017. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 22.06.2017 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, exekučným titulom, zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 18.03.2008, dohodu o uznaní záväzku zo dňa 15.04.2013, rozhodcovskú zmluvu zo dňa 15.04.2013 a iné. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

14. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

15. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

16. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy

medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

17. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex officio) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

18. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

19. V súvislosti s rozhodcovskou zmluvou treba uviesť, že rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neplatná, nakoľko celkom zjavne svojím obsahom a účelom sa prieči dobrým mravom. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá s fyzickou osobou - nepodnikateľom, nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Keďže spotrebiteľ nemal možnosť tento výber ovplyvniť, bol pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov a preto bola namiesto obava, do akej miery je potom takéto rozhodcovské konanie objektívne, čo sa jednoznačne objavilo aj v nedostatočnej ochrane spotrebiteľa a priznaní práv, na ktoré oprávnený v zmysle spotrebiteľských predpisov nemal nárok. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá v typizovanej formulárovej podobe, oprávnený ju predkladal povinnej v predtlačí, dopĺňali sa len údaje o povinnej osobe ako meno, adresa a rodné číslo/dátum narodenia. Navyše bolo potrebné v tomto ohľade vidieť aj určité obchádzanie zákona, pretože v takejto forme rozhodcovskú zmluvu nemožno hodnotiť ako rozhodcovskú doložku a podrobovať ju súdnej kontrole, pričom bolo už viackrát judikované, že rozhodcovská doložka v rovnakom znení je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený potom mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný na konanie. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Odvolací súd v tomto smere zastáva názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda povinnej, a to podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnej zmluve, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani šťastí) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

20. V súvislosti s argumentáciou oprávneného, že k uzatvoreniu spornej rozhodcovskej zmluvy prišlo až po viac ako piatich rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov, odvolací súd poznamenáva, že rozhodujúca je skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola podpísaná v rovnaký deň, ako dohoda o

uznaní záväzku, t. j. dňa 15.04.2013, od ktorej ďalej oprávnený odvodzuje svoj nárok voči povinnej. Uvedená dohoda je tlačivo, ktoré obsahuje uznanie záväzku a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršil spotrebiteľ svoje postavenie, nakoľko uzatvorenie takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Text uznania záväzku a údaje, ktoré sú uvádzané v dohode už boli vopred pripravené, napísané a oprávnenému išlo predovšetkým o to, aby povinná podpísala uznanie záväzku. Text dohody oprávnený ako veriteľ vopred pripravil pre povinnú ako dlžníka a povinná nemala žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keď neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Oprávneným boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku. Samotné umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu a o vedomosti jeho následkov v článku 2 dohody svedčí tomu, že zo strany oprávneného došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k povinnej ako spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno očakávať od dodávateľa, pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúc čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v oblasti jeho činnosti. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo zo strany oprávneného k nekalej obchodnej praxi.

21. V závere odvolací súd poznamenáva, pokiaľ ide o argumentáciu oprávneného, že povinná mohla od rozhodcovskej zmluvy bez udania dôvodu odstúpiť v zmysle bodu 3.3. rozhodcovskej zmluvy, od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, ak je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy.

22. Pozornosťou odvolacieho súdu neušla tá skutočnosť, že v zmysle rozhodcovskej zmluvy čl. II - základné ustanovenia, bod II. rozhodcovským súdom sa na účely tejto zmluvy rozumie a) Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Bratislava, Karloveské rameno 8, IČO: 35 922 761, alebo b) Rozhodcovský súd zriadený pri Slovenskej hospodárskej komore, s. r. o., so sídlom Košice, Mlynská 2, IČO: 36 577 928, avšak rozhodcovský rozsudok vydal Rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, IČO: 45 744 971. Z uvedeného je zrejmé, že vo veci rozhodoval rozhodcovský súd v rozpore s rozhodcovskou zmluvou.

23. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

24. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že inak úspešným povinným 1. až 3. nepriznáva voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože im žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnili. Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).